ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับเชาวน์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย

นางสาว จิตตินันท์ ชุมทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2547 ISBN 974-17-6020-5 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELECTED FACTORS RELATED TO EMOTIONAL INTELLIGENCE OF UNIVERSITY STUDENTS

Miss Jittinun Chumthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6020-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับเชาวน์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย นางสาว จิตตินันท์ ชุมทอง จิตวิทยาพัฒนาการ โดย สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต (รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบศย์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์) ? 🛴 อาจารย์ที่ปรึกษา (รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

J

จิตตินันท์ ชุมทอง : ปัจจัยคัดสรรที่ลัมพันธ์กับเชาวน์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย. (SELECTED FACTORS RELATED TO EMOTIONAL INTELLIGENCE OF UNIVERSITY STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 112 หน้า. ISBN 974-17-6020-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ลัมพันธ์กับเชาว์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งของภาครัฐบาลและ ภาคเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยเชนต์จอห์น มีจำนวนทั้งสิ้น 667 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดเชาว์อารมณ์ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งพัฒนารูปแบบการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของ Baumrind แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดความเครียดและแบบวัดการเผชิญปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีการนำเข้าทุกตัวพร้อมกัน (Enter Method)

ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปรจากทั้งหมด 10 ตัวแปรที่สามารถอธิบายความ แปรปรวนของเชาวน์อารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ร้อยละ 23.9 ซึ่งได้แก่ปัจจัยดังต่อไปนี้ 1) การ เผชิญปัญหาแบบหลีกหนี 2) การเห็นคุณค่าในตนเอง 3) การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา 4)การอบรมเลี้ยงดูแบบรักเอาใจใส่ และ 5) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

19

##4478108638 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: EMOTIONAL INTELLIGENCE / ACADEMIC ACHIEVEMENT / PARENTING STYLE / SELF-ESTEEM / STRESS AND COPING

JITTINUN CHUMTHONG: SELECTED FACTORS RELATED TO EMOTIONAL INTELLIGENCE OF UNIVERSITY STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.PRAPAIPUN PUMWUTHISARN, 112 pp. ISBN 974-17-6020-5.

The propose of this research was to study the selected factors related to emotional intelligence of University students. The samples consisted of 667 students from public and private universities in Bangkok: Chulalongkorn University, Kasetsart University, Srinakharinwirot University, Siam University, Bangkok University, Kasembundit University, Dhurakitphundit University, Kuirk University and St. John University. The research instruments were Personal Data Questionaire, Emotional Intelligence Questionaire, Parenting Style Questionaire which was developed from Baumrind's research, Self-esteem Questionaire, Stress Questionaire and Coping Questionaire. The data were analyzed by the Multiple Regression Analysis with Enter Methods.

The result shows that 5 from the total 10 variables account for 23.9 percent of the emotional intelligence of university students. Those five variables are 1) Avoidance coping 2) Self Esteem (3) Solving the problem coping 4)Authoritative parenting style and 5) Uninvolved parenting style.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ต่างๆในการวิจัย รวมถึงการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึก ซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร. ซุมพร ยงกิตติกุล ที่ได้กรุณาให้ ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำต่างๆเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การใช้สถิติและให้ข้อคิดที่ดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต อธิการบดีมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกริก รวมทั้งคณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ให้ความกรุณา แก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ และขอขอบคุณน้องๆนิสิตนักศึกษาทุกคนที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อ ประสานงานต่างๆเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆสาขาจิตวิทยาทุกท่าน และ คุณพันธิตรและคุณอัณศยา ทาบทอง คุณจณัญญา วิจิตรยุทธศาสตร์ คุณนรินทร์ธร ขวัญยาใจ และคุณพิทักษ์ มาตรศิลป์ ที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับคุณกาญจนา สอสุวงศ์ คุณสุรชัย บัญชาธนากิจและ คุณก้อนทอง นนทรีวีระชัย ที่คอยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง

ที่สำคัญ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่คอยให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และให้ความเข้าใจแก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งต่อการสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ จึงขอเทิดทูน พระคุณนี้ไว้เหนือสิ่งอื่นใด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	······································
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	¶
สารบัญตาราง	
บทที่	
1. บทน้ำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญห	າ1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	45
ขอบเขตในการวิจัย	45
คำจำกัดความในการวิจัย	45
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	47
2. วิธีดำเนินการวิจัย	48
กลุ่มตัวอย่าง	48
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
วิธีดำเนินการวิจัย	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
การนำเสนอข้อมูล	73
3. ผลการวิจัย	74
4. การอภิปรายผลการวิจัย	84
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	91
2041000000000	0/

สารบัญ (ต่อ)

	หนา
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	101
ภาคผนวก ข	110
ภาคผนวก ค	111
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	112

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดเชาวน์อารมณ์ของโกลแมน(Goleman ,1998)	8
1.2	เปรียบเทียบลักษณะของผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ	22
2.1	แสดงจำนวนการสุ่มแจกแบบสอบถามกับนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษา	
	อยู่ในมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน	
	ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำแนกตามมหาวิทยาลัย	.49
2.2	แสดงจำนวนการสุ่มแจกแบบสอบถามกับนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษา	
	อยู่ในมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน	
	ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำแนกตามประเภท	
	ของมหาวิทยาลัย	50
2.3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของลักษณะคำสำคัญ 8 ประการ(Keyword 8)	
	จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ	57
3.1	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดต่ำสุดของข้อมูล	
	ส่วนตัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	76
3.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดต่ำสุดของเชาว์อารมณ์และปัจจัยต่างๆ	77
3.3	จำนวนร้อยละของปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	79
3.4	จำนวนร้อยละของปัจจัยด้านการเผชิญปัญหาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	80
3.5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสันโพรดักซ์โมเมนต์ ของตัวแปร	
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู การเห็นคุณค่าในตนเอง และ	
	การเผชิญปัญหากับเชาว์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย	81
3.6	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis)เพื่อหา	
	ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับเชาวน์อารมณ์ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาสัย	82